

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÁGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csak
Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtázott
számlájára fizethetők. Másként történt
fizetményeket nem ismerünk el.

A magyar világkiállítás

Mindenki úgy tudta, hogy a budapesti intéző körök a fővárosi világkiállítást 1920-ra tervezik és ezért, bizonyára az összes szakkörököt meglepte ma a Lánczy Leó memorandum, mely az első magyar világkiállítást 1917-re tervezi.

A Lánczy Leó memorandum azonban egyszerre a sarokba állítja azokat is, akik a kiállítások fölcségesse váltáról és károságáról böcselkedtek egészen tegnapig és azokat is, akik más városokban rendezendő országos kiállításokkal akarták megzavarni a tervbe vett szegedi kiállítás sikerét.

Ha a székesfőváros tényleg világkiállításra készül, akkor ezt feltétlenül be kell vezetni egy olyan országos kiállítás rendezésével, melyben Magyarország ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági fejlettsége a maga teljességében bemutatkozik és ennek a bemutatkozásnak a természetes helye: az ország legmagyarabb városa Debrecen, amely erre a kiállításra szabad királyi várossá létének kétszáz éves jubileumára készül és

ahol minden rendelkezésre áll egy országos kiállítást fényes sikerűvé tenni.

Ezek után alig kell már magyarázni az országos kiállítás rendezését és azt, hogy ennek a kiállításnak nem szabad a középserűségek mesgyéjén megállni, hogy ezen az országos kiállításnak magas színvonalig kell felemelkedni.

Ezen az országos kiállításon, mint már hangsúlyoztuk is más alkalommal, az ország termelésének kell találkozni, az ország fogyasztási erejével. Ezt a két közgazdasági tényezőt jól megszervezetten ide hozni nagy és nehéz feladat; de annak, aki a kiállítás rendezését vállalja, nem szabad visszarettenni ezen szokatlanul nehéz feladat teljesítésétől.

A közgazdasági élet nem ismer nagylelkűséget, nem ismer önfeláldozást, — hanem csak rideg érdekeket, melyeknek kielégítését követeli.

Aki a kiállítást rendezni fogja, annak legelső sorban ezzel a gondolattal kell megbarátkoznia.

A kiállítás sikere csak akkor lehet szembeötlő, igazi siker, ha ezen a kiállítási területen minden kiállító és min-

den vásárló kielégitheti a maga anyagi érdekeit, melyekkel ehhez a kiállításhoz csatlakozott.

A rentabilitás gondolata, melyre a kiállítást felépítjük, első sorban ezt jelenti és nem azt, hogy a kiállítás rendezésére szánt kiadások hogy térüljenek meg?

Ez a kérdés alárendelt kérdés, mert minél jobban tudjuk megvalósítani az első gondolatot, hogy t. i. itt mindenki megtalálja a maga anyagi érdekeit, annál bizonyosabban térülnek meg a kiállítás rendezésére fordított kiadások.

Ezekkel a gondolatokkal foglalkozva, mi azt látjuk, hogy az első magyar világkiállítás időpontja, az 1917-ik esztendő, nem elég szerencsésen van megválasztva.

Nagyon korai és félünk, hogy az országos kiállítás sikerét veszélyezteti.

Ime egy újabb eset, amikor Debrecennek majd megint verekedni kell azért, ami jár neki, ami megilleti, amire szüksége van. És csak úgy ne járjunk megint, mint az egyetemen, hogy a kormány politikai kortes fogásból inkább egyiknek sem, mint annak, akit illet.

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

Az örököső.

Irtá: A. Behnisch-Kappstein.

A remek virágos kertben, egy hatalmas tölgy alatt állott Brigitta. Bűszkén nézett szét maga körül. Levezekelte már, amit egyszer bűnűl róhattak fel. Hogy a kert úgy virágzott, mint egykor és várta a hazaérkezőt, hogy az udvaron csomókban hevert a behordott termés: ez mind az ő munkája volt. Az ő akarata szorgalomra serkentette az aratókat, a béreseket és a cselédeket. Mint egyedüli örököső, soha nem gondolt arra, hogy ez minden az ő tulajdona. Rábizott javak — semmi több — és kötelessége mindent kamatok kamatjával visszafizetni.

A bokrok között két világos ruha látszott és hangok hallatszóltak:

— Brigitta néni, Brigitta néni! Ibolyát keresünk apának. Félóra múlva jön a vonat. Igazán nem szabad a pályaudvarra menni?

Brigitta mosolygott. Fél óra múlva megjön a vonat — visszhangzott szívében és megsimogatta a leányok fejét. Hisz tudjátok, hogy apa megtiltotta. Tartsátok meg első óhaját.

— Mintha nem is lenne kíváncsi reánk? — duzzogott a szőke Margareta.

— Talán attól fél, hogy az idegen em-

berek előtt nem tud uralkodni érzelmein. Amint apátokat ismerem, nagyon iktózik a jelenetektől. Közömbösen mondotta mindezt, de a közeli viszontlátás gondolatára nagy izgatottság fogta el. — Már az is meghaladja erejét, — így gondolkozott magában, — hogy a gyermekeket a pályaudvaron lássa, mennyivel kínosabb lenne neki a mi találkozásunk a gyermekek jelenlétében. Talán a ház előcsarnokában? Nem, itt a tölgyfa alatt fogja megvárni, míg gyermekei és a cselédség elengedik. Majd megtalálja az idevezető utat maga is. Margaretnak és Hedvignek tele volt a köténye virággal. — Ibolyával fogjuk teleszőrni az asztalt. Segítsz, Brigitta néni!

— Azt sokkal jobban megcsináljátok egyedül, — felelte Brigitta és magában ezt gondolta: Őszi ibolyák — és mégis tavaszi virágok. Az ibolya kora nálunk elmúlt és hosszan nézett a kezében tartott őszi rózsá csokorra. Ezt fogom az íróasztalára tenni.

— Brigitta néni, — és Margareta, az idősebb leány, leült a padra, amely a tölgyfa alatt állott, — mit gondolsz, elmegye apa még ma este anyánk sírjára és szomorú lesz, ha reá fog gondolni?

Szerencse volt, hogy a szeptemberi alkony oly gyorsan beállott. Britta lehajította a fejét.

— Ma nem fogunk vele anyáról beszélni, — szólt halkán és úgy érezte, mintha e szavával kirabolt volna egy védtelent.

— Meséj te valamit róla, — könyörögtek a gyermekek. — Gyorsabban telik az idő. Nagyon szerette apa?

— Hát anélkül vette-e volna feleségül? — Miért hagyta akkor annyi éven át egyedül?

— Az asszonyok sorsa, hogy a férfi nem egyedül az övé, hanem a viláé, amelynek munkával tartozik.

Ezt a mondatot gyorsan elhadarta, mintha betanulta volna — százszor is elmondta már magának, mert várt erre a kérdésre.

— Tudjátok, — folytatta megkönnyebülten, — hogy az apátok híres kutató. A kutatási vágy hajtotta ki a nagy világba.

— Ugy anyának el kellett volna őt kísélni. Vannak asszonyok, akik férjeikkel idegen világrészbe mennek.

— És elhagyják kis gyermekeiket? — Hisz te mellettünk lettél volna, Brigitta néni. Te már akkor itt laktál nálunk, mikor apa elment, a nevelőnő mondta.

— Mit mondott még a nevelőnő? — ez a kérdés villant fel hirtelen Britta agyában. Habozva felelt.

Csatornázásokat a legolcsóbban készít Rubinyi Lajos és Társa
Debrecen Piac-utca 11
„Bika” szálloda mellett.

Uj iparfejlesztési program.

A debreceni kamara jelentése nyomán.

Egyik fővárosi kiváló közgazdasági író tollából való az alábbi cikk.

E hó 27-én tartja meg a kereskedelemügyi miniszteriumban azt a kamarai gyűlést, melyet az iparfejlesztés megvitatására, illetőleg a kézmű és kisipar jövőben való fejlesztésére hívott egybe a kereskedelemügyi miniszter.

A kereskedelmi- és iparkamarák behatóan is foglalkoznak már az ülés tárgyával, Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek e hó 3-ról, 8463—911. VI. C. a kelt rendeletével, amelyben általános nagy vonásokban körvonalazza a miniszter az iparfejlesztés terén követendő új irányban és — szerinte — a régi irányban, rendszernek a hiányait. Leginkább a debreceni kereskedelmi és iparkamarának múlt évi október hónapjában kelt felterjesztésére, a kisipari segélyezések rendszere következtében előállott helyzet jellemzésére utal a miniszter ebben a rendeletében, — mert éppen kapóra jött ennek a debreceni felterjesztésnek az a passzusa amely azt mondja, hogy az „eddiggi kisipari gépségeink olykor meddőségének oka abban rejlik, hogy az oly iparágakban és oly helyeken is történtek gépadományok, ahol a fejlődés által kialakult körülmények már a kisipartól létfeltételeit elvették, tehát üvegházi tenyésztés volt ott fenntartásuk erőltetése“.

A debreceni kamara felterjesztése teljes mértékkel honoráltatott is a miniszter részéről — ezt bizonyítja a kamarai értekezlet összehívó rendelet és így tökéletesen érthető az a lendületes kommuniké, amelyben a debreceni kamara poétalelkű titkára lelkes örömmel,

kitörő melegséggel üdvözli a miniszter új programját.

A felterjesztés és a rendelet között olyan erős okozati összefüggést látunk, hogy feltételezzük azt, hogy a debreceni kamara titkára közelebből is be van avatva a miniszternek újabb terveibe és azokat oly jónak, biztos eredményt ígérőnek találja, hogy minden oka meg is volt már a lelkes öröme. Mi, sajnos, nem tudhattunk meg közelebbit a kereskedelemügyi miniszternek új terveiről — mi így csak az idézett rendeletet ismerjük, a Ceterum conseo, delendam esse-t, a régi irány rombolását, összetiprását, az új irány szünetését, üdvöző hozsannának lelkes hangsúlyát. Talán, ha mi ismernék az új programot, a senyvedő és a „fejlődés által kialakult körülmények folytán létfeltételeitől megrabolt“ kisipar támogatására, melynek eddig — hogy ismét a debreceni felterjesztésből idézzünk, — „üvegházi tenyésztés volt fenntartásuk erőltetése“; mi is örülhetnénk már.

Azt az egyet azonban már itt is le kell szögeznünk, hogy ez a panaszkodás nagyon emlékeztet a korábbi regime iparfejlesztési főintézőjének a kisipar fejlesztését, fenntartását illető, különböző alkalmaknál tett kijelentésére, amikor rendszerint arra utalt, hogy a kisipartól tényleg elvették a fejlődés által kialakult körülmények a létfeltételeket és hogy a kisiparnak a fejlődő gyáriparral kapcsolatban annak segédiparágaiban, azzal vonatkozásban kell új irányt szabni, létét új alapokon biztosítani. És nem csak emlékeztünk abban sem, hogy ilyen alkalmaknál ezután éppen a vidéki kamarák részéről volt legerősebb az a visszhang, mely arról panaszkodott, hogy mesterségesen nyomják el a kisipart a gyáripar rovására és hogy az államnak kötelessége, a pusztuló, senyvedő kisiparon segíteni, hatalmával, erejével közbelépni a kisipar megmentésére, felsegélyezésére.

Látjuk azonban, hogy idézett felterjesztésében a debreceni kamara a gépeknek

állami segélyként, iparfejlesztési célból adományozását ezentúl is fentartandónak és kívánatosnak találja, azonban a kérelmek feletti döntéseknél szigorubbán figyelembe veendőnek véli, hogy az illető kisiparos az adott külső viszonyok között fejlődési lehetőséggel bír-e, magában a vállalatában pedig megvan-e ahhoz a kellő anyagi és értelmi erő. A miniszter viszont a kézmű és kisiparnak államsegéllyel való fejlesztését, illetőleg a jövőben azt a főcélként kívánja szemelőtt tartani, hogy az állami támogatás az említett ipari csoportoknál is, a hazai termelés fokozását mozdítsa elő és az állami támogatást illető kamarai javaslatok megszerkesztésénél a miniszter körrendelete szerint első sorban mérlegelendő lenne az, vajjon olyanok-e a helyi, egyéni és anyagi körülmények, hogy segélyezés esetén az illető iparos vállalatát a közép, illetőleg a gyáriparba emelhesi. Másodsorban jöjjenek számításba azok az iparosok, akik a vidék alkalmas nyersanyagainak nagyobb mértékű feldolgozásával jelentékenyebb távol-ságra is piacképes árut produkálnak, vagy pedig nálunk még elő nem állított, de közgazdasági szempontból számottevő fogyasztási cikkek készítésében eredményeket mutathatnak fel. Végül harmadsorban vételessen figyelembe a kisipar még versenybíró ágai.

Az a véleményünk, hogy ez a program sok újat nem mond — alapjában a visszatérést jelenti az 1904. évi iparfejlesztési programhoz, melytől eltérés közben sem igen sok esetben éppen a kamarák véleménye alapján is hangoztatott vélemények, kívánások alapján kellett érvényesíteni, igen jól tudjuk, nem mindig az intéző legfelső hatóságok tetszésére.

Hogy az „új program“ jobb lesz-e — azt majd akkor tudjuk csak, ha ismerjük annak minden részletét is. És hogy eredményben jobb lesz-e — azt majd igen sokáig tudjuk még csak. Már amikor igazán lehet összegezni a törekvések, kezdeményezések, támogatások eredményeit. Akkor azután majd

— Csak látogatóban voltam itt. Mikor anyátok halálát érezve, hivatott magához és átadta nekem veletek együtt az egész birtokot. Azóta itt vagyok.

A lányok hozzámimultak.

— Britta néni, mi jobban szeretünk téged, mint anyát, akit csak a képekről ismerünk; te sokkal szebb és barátságosabb vagy.

Britta gyorsan felelt.

— Nem lűröm, hogy tiszteletlenül beszéljétek anyátokról. Magára maradt, mikor apa elhagyta és a magány szomorúvá lesz.

— Feleségül méssz apához? — kérdezte Hedvig nyugodt hangon.

— Hallgass! — Eleteben először látták a lányok ingerülten Brigittát, aki szégyenkezve fordította félre fejét.

— Mi így gondoltuk ezt ki, — szólt mentegetődzve a leány. — Margareta és én. Akkor igazán az anyánk lennél.

Brigitta nem bírta tovább. Kébiére ölelte a két gyermeket és keserves zokogás között össze-vissza csókolt.

— Nem is tudjátok, — mondotta könnyek között, — mennyire jót tettetek ezzel a pár szóval. Szeretem az anyátokat — egyszer ugyanis megtudjátok volna — és tudjátok meg mielőtt megérkezik, nem vagyok gyerekek többé. És ő is szeretett engem, jobban, mint hivását és mert nem akart neki fájdalmat okozni, kiment a nagyvilágba, hogy soha

többé ne lássuk egymást. Mikor anyátok meghalt, három évvel elutazása után, ő nem tért vissza, mert szavunkat adtuk, hogy felejteni fogunk. Ez bizonyára meghaladta erejét, különben nem jönne má haza. Ha pedig megkérdez majd, hogy szabad-e most boldogságunkat keresnünk, ami azelőtt vétek lett volna, mondjátok meg mi hogy mit feleljek, mert én azon fáradoztam, hogy megtanítsalak tisztelni és szeretni anyátokat.

A lányok tégranyított szemekkel, lélegzetüket is visszafojva hallgatták, mintha valami csodaszép regét hallanának.

Margareta szólalt meg elsőnek:

— Sokat szenvedtél, Brigitta, és megérdemled, hogy boldog légy, nehogy mind a négyen boldogtalanok legyünk.

Közelgő léptek zaja hallatszott és hirtelen egy magas férfialak szólalt meg előtük:

— Az egész házat át kell kutatnom utánatok és ti itt elbujtok.

A lányok reszkette ugrottak fel:

— Apa!

Brigittát szédülés fogta el, a fának támaszkodott és csak suttogva mondta:

— Nem hallottuk a kocszörgést.

— Gyalog jöttem, nem akarom feltűnést keltetni a faluban. Ezek hát az én leányaim és ez a jó Brigitta, aki felnevelte őket és aki itt mindent rendben tartott. A cselédek már elbeszéltek nekem, hogy milyen szorgalmas vagy, hálás is lennek érte!

Hanem most menjünk befelé a házba, hogy világosságban is megnézhesselek és megmutassam, mi hoztam magammal. Ugy látom, hogy már elég nagytok vagyok ahhoz, hogy megérítek majd a meglepetést.

— Nem látunk már babával, — szólt Hedvig.

— Remélem pedig, — szólt nagyot nevetve a férfi, — hogy nemsokára mégis kaptok játszótársul egy babát.

Ez a nevetés fájdalomt okozott Brigittának és arca aggódó kifejezést öltött.

A hazatért férfi ránézett Brigittára előbb értelmetlen csodálkozással, azután lassan, amint az emlékek ébredtek benne, egyre ijedtebb tekintettel. Hamar összeszedte azonban magát és az előbbi könnyed hangon folytatta:

— Bele kell nyugodnotok az új helyzebe — nem segít semmi. Új anyát hoztam nektek. Kalkutában megismkeredtem egy fiatal angol nővel és feleségül vettem. Nos, leányok, micsoda arcot vágtok?

A két leány ijedt kiáltással szaladt Brigittához és zokogva a nyakába borultak: Brigitta néni! Brigitta néni! — hallatszott folyton! A férfi homlokán kidagadtak az erek:

— Hagyjátok most Brigitta néni! Nincs ideje számotokra. Légy szives Brigitta, rendezd be feleségem szobáját és igyekezz barátságossá tenni új otthonát.

Brigitta könnyes szemmel, de felemelt fővel engedelmesen indult befelé a házba.

Debreceni Éő ündgyár megnyit Plac-u. 47. sz. alatt! Megrendelésre készülnek a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek is megfelelő és mindennemű bődíszműárak. — Javítások gyorsan és pontosan eszközölteinek. **büroindók, kazetták, Tanuló felvétetik.**

még — t. lán — külön is lehet választani, mik a régi és mik az új rendszer eredményei. Addig nem.

De nem vágunk elibe az új programnak, szívesen látjuk mi is, ha az igazán tövös irányt állapít meg.

Egyet mindenképpen kell, hogy elérjen majd: azt, hogy akiket illet és az egész ország közvéleménye tisztában legyen azzal, meddig terjedhet, mit céloz az állam részvétele az iparfejlesztésben. Szűnik meg az abszurd állapot, hogy az államot teszik felelőssé a kisipar existenciájáért, az államtól lesik, várják az ipar megteremtését, a termékek értékesítését, a versenyben gyöngék felsegítését, mindig s mindent az államtól lesve, várva.

Ez lehetetlen és okatlan állapot.

Ez az állapot tényezette a kijárók fajtaját, a minden rendű és ranbu kijárókat népbolondítókat, hiszékeny naiv lelkek álatóját, zsarolókat, de azokat is, kik, mert magánérdekük kielégítést nem nyerhettek, minduntalan „panamáit” ordítottak. Ha tisztában lesz a közvélemény azzal, hogy az iparfejlesztés munkájában mit remélhet, mit várhat s mit követelhet az egyes az államtól, akkor az iparfejlesztésnek az a svindlije, mit a nagyközönség soraiban hízaltak nagygyá hamis jelszavakkal, lelketlen kufárok és aminek terhet, nyugtát éppen a miniszteriumokban nyögték, átéltek leginkább: akkor ez a kóros állapot megszűnik magától és kormányhatóságoknak, kamaráknak, becsületes vállalkozásnak igaz, harmonikus időrevését a kívánt nagy eredmények fogják koronázni. Addig azonban, míg politikai szempontok, különböző érdekek bármely irányban is türik, istápolják a jelszavak és magánérdekek uralmát: minden program, csak — program marad.

Közgyűlés előtt.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága március hó 16 án tartja meg rendes közgyűlését, amelyen ismét több igen fontos ügy kerül tárgyalás alá.

A közgyűlési ügyek előkészítését a jog és pénzügyi bizottság e hó 28-án ma, kedden délután tartja meg első ülését, amelynek tárgysorozata a következő:

A közterületek burkolásáról alkotott szabályrendelet tervezet.

Dávidházy Kálmán helybeli könyvkötő kérvénye könyvkötészeti és bőrdíszmű üzletének részvénytársasággá átalakításához részvényjegyzés iránt.

A Debreceni Urkocsis Egylet kérvénye tavaszi és őszi versenyére 500—500 korona versenydíj adományozása iránt.

Goldklang Mór kérvénye a községi kötetlékbe felvétel kilátásba helyezése iránt.

M. kir. belügyminiszteri rendelet Takács Bálint és neje debreceni lakosok tulajdonát képező Vörösmarty-utca 13-ik sorszámú házasteleknek a város részére teendő vételi ügyében hozott közgyűlési határozat ellen beadott felelősségre.

Öfelsége I. Ferencz József 80-ik születési évfordulója alkalmából tett 100,000 koronás alapítvány alapító oklevele.

A József-kir.-herceg utcai háztulajdonosok kérvénye aszfalt gyalogjárda iránt.

Mi kolt város közönsége megküldi a husdrágaság kérdésében a husfogyasztási adó eltörzése iránt a m. kir. kormányhoz intézett feliratát hasonló szellemű felirattal leendő pártolást végett.

Bács Bodrog vármegye közönsége megküldi a Budapesten felállítandó Tisza Kálmán szobrára adománytétel tárgyában kelet határozatát

Egyéb esetleges folyó ügyek.

Sokba kerül a véres mozdonykerék.

Perelik a debrecen-nagyvárad-i vicinális.

Nagyváradról jelentik: Nagykereki és Kismarja között két hónappal ezelőtt véres szerencsétlenség történt. December 20-án délután 5 óratájban két nagyvárad-i pályamunkás indult hazafelé Kismarjáról a kiépített debrecen-nagyvárad-i vasút vágányai között. Egyikük, Sipos István, éppen a menyasszonyától jött, a pajtása, Nyeste Gyula kísérte. Kicsit pilyókosan ballagtak a sinek között. Kismarjához közel elűltte őket egy mozdony, amely az óriás ködben, szerkocsit tolvaja maga előtt, teljes sebességgel rohogott Debrecen felé. Sipos István behalt sérüléseibe, Nyeste Gyula nyomorék lett.

A debrecen-nagyvárad-i vicinális és épi ővállalkozója ellen, még mielőtt megindult volna a vasúti forgalom, erélyes nyomozást indított az ügyészség. Az elgázolt vasúti munkások rokonai, meg az a kevés vasúti alkalmazott, aki tudott egy két szót a szerencsétlenségről, mindaddig nem szolgáltatott elégséges nyomot és bizonyítékot arra nézve, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Közel két hónapja húzódtott már a dolog, mikor a Sipos és Nyeste családok összefogtak a közös szerencsétlenségben. Együttösen meghányták vetették a dolgot, aztán elhatározták, hogy törvény elé viszik az ügyüket. Megbízták dr. Endrey Kálmán nagyvárad-i ügyvédet azzal, hogy vezessen kártérítési pert a debrecen-nagyvárad-i vicinális és vállalkozója, Gerster Béla ellen.

Dr. Endrey Kálmán kinyomozta, miképpen történt a szerencsétlenség. A sineken tilos volt még a vasúti közlekedés, mégis egyre jártak ide-oda mozdonyok. A vasúti társaság elmulasztotta az ügyvédi beadvány szerint a legszükségesebb óvintézkedéseket, figyelmeztető táblák, jelzések seholsem voltak. Megállapítható volt, hogy az óriás ködben jelzőlámpás nélkül, a szerkocsit előrevetve rohogott a mozdony a sineken, úgy, hogy a mozdonyvezető sem akadályozhatta meg a szerencsétlenséget. Menetrend hiányában semmiféle védelem nincs a szerencsétlenségek ellen, csak ha megteszik az összes elővigyázati intézkedéseket, bár maga a közlekedés is szabályellenes.

Mindezek alapján kéri a Sipos és Nyeste család a főügyészséget, hajtsa végre a legszigorubb vizsgálatot. Egyszersmind bejelenti dr. Endrey Kálmán ügyvéd, hogy a két család nevében a vizsgálat lefolyása, után nagy

kártérítési pert indít a debrecen-nagyvárad-i vicinális és vállalkozója, Gerster Béla ellen. A két pályamunkás kiomló véreért nagyon sovány és keserű vigasztalás lesznek a vicinális ezresei.

Az Árpád-téri templom.

A presbiterium ülése.

A debreceni református egyház március hónap 1-ső napján — szerdán — délután 4 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. Az ülés tárgysorozata a következő:

Jelentés arról, hogy a február 24-én tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve február 27-én hitelesített.

A parochialis bizottság előterjesztése az Árpád-téren építendő templomra vonatkozólag a művezetővel és vállalkozókkal kötendő szerződés tárgyában. A szerződések megerősítése.

Az iskolaszék jelentése az énektanítással megbízott tanítók azon kérése tárgyában, hogy díjuk 200 koronára emeltesse.

Az iskolaszék végzése az iskolákban tűzvesz esetére jelző-zászlók és riasztó készülékek készíttetése tárgyában.

A gazdasági bizottság végzése Windner Gyuláné által Herczeg Béla költözködési költségeire vonatkozólag indított perben hozott bírói végzés tárgyában és az egyház pénztárának betörés elleni biztosítása tárgyában lejáró kötelezvény megújításáról.

Az egyházak segély kérvényei:

- az erdői református leányegyházé;
- a petőszinnyi református egyházé;
- a tiszadada református egyházé;
- a kuty-nagykágyai református egyházé;
- az avasdómfalui református egyházé;
- a vámos-gállalvi református egyházé;
- az udvarfalvi magyar református egyházé;
- a pókfalvi református egyházé;
- a galyói református gondnoké;
- a csucsai református egyházé.

A második hangverseny

A Szabadiskola művész délutánja.

A Szabadiskola ma délután 5 órakor rendezi a Bika-szálló nagytermében második hangversenyét, amely a zenei műformák illusztrálására fog szolgálni. A zenei műformák közül a sonáta, a suite, a rondó s a szimfonia-alakokat fogja Brück Gyula, a zenede kiváló tanára magyarázni s ez alakokat illusztrálják magán zongora, cselő s hegedű és zenekari számokkal.

A hangverseny teljesen ingyenes s azon minden felnőttet szívesen lát a rendezőség amely egyedül a páholyokat tartotta fel az azokért jelentkezők számára.

A hangverseny műsorát a következőkben adjuk:

1. Mendelssohn Félix: Hebridák nyitánya. (Szonáta forma.) Zongorán négykézre előadják: Tüdős Kata és Mandel Irén urleányok.

2. Haendel Frigyes: II-ik Szonata (Suite forma.) 1. Ária (Adagio.) 2. (Allemand) (Allegro moderato.) 3. (Sarabande) (Adagio.) 4. (Gigue) (Allegro.) Hegedűn előadja: Füredi

Családi szálloda. Pedáns tisztaság. Modern kényelem. Szobák, villanyvilágítás és kiszolgálással 2 korona 60 filértől feljebb. Szálloda tulajdonos: **FRIED GYULA.**

Hotel „Arany Sas” szálloda

a Központi pályaudvarral szemben. **Budapest.**

Baros-tér 19. szám.

József yenedei tanár, hegedűművész, zongorán kiseri Dr Tarján Leóné urnő.

3. Tóth Árpád: Szkerzó. Zongorán előadja Dr Tarján Leóné urnő.

4. Cellószám. Előadja Füredi Samu zenedei tanár, cellóművész.

5. Mozart Amadé: Szerenád vonós zenekarra. I. Szerenáde (Szonáta forma.) II. Romance (Rondó forma) Előadja a debreceni zenede vonós növendék zenekara Füredi József tanár vezénylete alatt.

6. Mozart G) moll szimfoniájának két utolsó tétele. III. Menuett. IV. Finale. Előadja a zenekedvelők körének filharmonikus zenekara Márton Imre ur vezénylete alatt.

Azt hisszük, hogy a nagyközönség újból épp oly nagy látogatottsággal fogja honorálni a Szabadiskola vezetőségének a zenei kultúra terjesztése és népszerűsítése iránti nemes törekvéseit, mint az első hangversenyen.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Kedden Otace japán dráma, Kolostorból vigjáték, Theasházban japán dráma. Hanakó japán társulat vendéjátéka. Szerdán Muzsikuseány operett, Ujdonság. Csütörtökön Muzsikuseány operett. Pénteken Muzsikuseány operett, Szombaton Muzsikuseány operett. Vasárnap délután Sárga liliom dráma. Vasárnap este Muzsikuseány operett.

Japánok vendégszereplése Debrecenben.

Egyik tokiói színház szintársulatának négy tagja vendégszerepelt az este színházunkban.

Két egyfelvonásost adtak elő, amelyeket a legtávolabbról sem lehet az írásművészet gyöngyszemeinek tekinteni. A dráma egy japán teaházban egy bűnügyi riport, míg az Otake c. dráma a maga tragikomikus hangulataival már közelebb fekszik a mi színpadi izléseinkhez is. Ez utóbbiban megértettük, hogy miért ünnepezt színészönje Japán fővárosának Hanakó kisasszony. Bár a japánok alakító művészete annyira sajátos, taglejtésük, arcjátékuk nekünk nagyon is idegenszerű Hanakó kisasszonyban még is megtaláltuk a művészi készségeket. A közönség zajosan tapsolta meg nyílt színen is Cho-Cho-San kisasszony s a két férfiszereplő már kevesebb megértésnek örvendhetett, bár őket is sürjén tapsolták.

A harmadik egyfelvonásosban Szigeti kedvesen naiv Kolostorból c. vigjátékában Zilahy Gyula és Csige Böske arattak szép diadalt igaz művészetükkel.

A színház, — bérletszünetes előadás lévén, — nem télt meg egészen.

* **Muzsikuseány.** Szerdán lesz a bemutatója Jarnó nagysikerű új operettjének a Muzsikuseány, melyre a szintársulat énekes személyzete már hetek óta készül. A szép zenéjű operett következő kiosztásban kerül bemutatásra. Eszterházy herceg — Deésy. Hercegné — Rónai H. A fiatal herceg — Jakabfi Jolán. Hajdu József — Kemény Lajos. Károly öcsöce tanító — Horváth. Montelilli bécsi opera táncosnője — Bárdos I. Brigitta az arany-parasztné — Miske A. Rézi, tehenezlány — Szilassi E. Péter a herceg szolgája — Ligeti. Salamon házaló — Nádor. — **Becstelen.** A szintársulat legközelebbi drámai premierje Herry Andor a Nemzeti színházban nagy sikerrel bemutatott drámája Becstelen lesz.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy férjem elhunytá következtében

Ekli József urat

czégtársamul vévén, 21 év óta fennálló temetkezési vállalatunkat

Dankó M. utódai,

özv. Dankó Béláné és Társa

bejegyzett czég alatt fogom ezentul folytatni.

A legfigyelmesebb kiszolgálásról biztositom a mélyen tisztelt közönséget s miután vállalatom újabb berendezései a legkényesebb igényeket is kielégítik, kérem szives bizalmukkal vállalatunkat megtisztelni.

Kivánságra a fizetési határidők megállapításánál a legmesszebbmenő méltányossági feltételeket fogom szem előtt tartani.

Temetéseket két fogatu halottas kocsival negyven koronától kezdve vállalunk.

Kiváló tisztelettel
özv. Dankó Béláné.

UJDONSÁGOK

Tanítványt a tanár ellen.

A klerikálisok lapja mindég hű magához. Ő képes, ha az Egyház érdekei úgy kívánják, nőt a férj, a fiut az apa, alattvalót a király, polgárt az állam ellen izgatni, miért ne tehelné tehát meg azt is, hogy tanítványokat nyilalkoztat a tanáraik ellen. Valamelyik középiskolai tanár ugyanis, persze nem szűz Mária lovag és nem kongregációs, azt mondta a növendékei előtt, hogy a kongregációk butító intézmények és nem önképző körök. A tanárnak feltétlenül igaza volt, de azonkívül joga is volt véleményt mondani, tekintve azt, hogy nem vallásos, hanem egy politikai és társadalmi irányba dolgozó maffiáról nyilatkozott. Az A—ny ma nekitámad ennek a tanárnak és tanítványait, — akik, mint a VIII. osztály volt tanuló írják alá nyilatkozatukat vonultatja fel a tanár ellen. „Vallásos érzületünket sértették e nyilatkozatok” mondják a csemeték.

Hát ez nagyon furcsa és éretlen dolog. Az iskolának tartozna a klerikalizmussal azzal, hogy ne uszítsa a diákot a tanár ellen. Mert bizonyos, hogy nincsen olyan tanár, aki ellen legalább egy tucat növendéke ne nyilatkoznék szivesen, s az is bizonyos, hogy az iskolába járó ifjúságot buta felekezeti heccel csak lelkiismeretlen és rosszindulatú ember mérgezheti meg. Az iskola oktat, — s e butulni ráér mindenki, ha az életbe kikerül, amikor jogában áll akár a klerikalizmus szolgájává válni is.

Igazán szörnyűség, hogy azok a francia republikánusok mit csinálnak! Üldözik, — tessék elképzelni, — üldözik a szegény klerikálisokat. Aki nem hiszi, olvassa el a néppárt újságját, ahol direkt Párizsból ír meg valaki egy ilyen üldözést.

Az történik ott ugyanis, hogy egy francia klerikális katona részt vett egy klerikális, tehát királpárti sportklub játékában, amely klub, mint a köztársaságra veszélyes, államilag nem volt engedélyezve. S a francia köztársaság ezen katonáját, aki egy olyan klub-

ban járszott, amely föl akarja forgatni az egész köztársaságot, — katonai fellebbvalói 8 napi elzárásra ítélték! Hát nem borzasztó ez? Egy katonát, aki a haza ellenségeivel cimborál 8 teljes napra bezárnak!? Rettenetes.

Igaza van az A—nynak. Franciaországban csakugyan üldözik a klerikálisokat.

— **Jóváhagyás.** A belügyminiszter jóváhagyta a közgyűlés ama határozatát, amelylyel a nyirbátori vasúthoz hozzájárulást szavazott meg.

— **A pótállatvásár.** Vasárnap nyílt meg Debrecenben a pótállatvásár. A hivatalos jelentések szerint a vásár forgalma igen nagy, a fölhajítás nagy és a kereslet is erős.

— **Állatbetegségek.** Reitz János főállatorvos ma bejelentette a tanácsnak, hogy a VIII. állategészségügyi körzetben a lépfene, az V. állategészségügyi körzetben a takonykór lépett föl egy esetben. Az állategészségügyi hatóságok a legszigorubb intézkedéseket tették meg.

— **Katonatisztek lakbérének új beosztása.** A hadügyminiszterium rendelti közlönye most tette közzé a katonai új lakbértörvény határozatait, amely az 1909. évig megállapított lakbértarifá mintájára az egyes községeket tíz osztályba sorozza. A községeknél új lakbérbeosztása 1911. január hó 1-ig visszamenőleg lép érvénybe és hatálya 1920 decemberében jár le. Budapest és Bécs ezuttal is külön osztályba van sorozva.

— **A szegényházi konyhakertészet.** A szegényházi gondnok a konyhakertészet fejlesztése érdekében most azt kérte a város tanácsától, hogy a szegényházi konyhakerteket csövekkel lássak el, hogy könnyebben legyenek a földek öntözhetőek. A csövezeték lefektetése 4000 koronába kerülne s a motoros erőre berendezett kutak vizeinek elvezetésére s öntözésre szolgálna. A tanács a tervet kiadta a főmérnöknek, hogy a kiviteire vonatkozóan tárgyaljon a szegényházi gondnokkal.

— **Munkás-jegyek a villamoson.** A Gyáripárosok Országos Szövetségének helyi fiókjá megkereste a tanácsot, hogy a villamosvasút igazgatóságánál munkás-jegyek és jegyfűzetek kiadását eszközölje ki. A munkás-jegyek 30 százalékkal olcsóbbak lennének a rendes jegyeknél.

— **A Debreceni Patronázs Egyesület** intéző bizottsága e hó 28-án, kedden délután 5 órakor ülést tart a városháza könyvtárszobájában, a melyre a bizottság t. tagjait ezuton is tisztelettel meghívom. Debrecen, 1911. február 25. Csiky Lajos, egyesületi titkár.

— **Táncestély.** A hajduszoboszló fiatalaság március hó 4-én a Kaszinó összes helyiségeiben kabaréval egybekötött zártkörű táncestélyt rendez. Belépti díjjak: személyjegy 2 korona, családijegy 5 korona. Az előadás kezdete este 8 órakor. Az est műsora a következő: Zenekari nyitány. Felolvasás Vándor Ivántól. Dialóg. Előadják: Czobor László ur és Vass Jolán urleány. Kuplék. Éneklí Unger Annuska urleány, a debreceni színház tagja. Hegedű szóló. Előadja Zöldy J. Márton ur.

— **Mikor a talyigás részeg.** Tóth Sándor talyigás tegnap úgy berugott, hogy behajtott a Dobozi temető árkába, ahova lovastól-talyigásról befordult. Az odasiető rendőr és a katonák segítségével emelte ki a kocsi, lovat az árokából.

— **Gyalog Szatmártól Debrecenig.** Tegnap egy kiéhezett, holtra fáradt asszony jelent meg a rendőrségen és előadta, hogy ő Preisz Mária csehországi nő, aki vadházasságban élt Szatmáron Rednik Gyulával, aki azonban őt elhagyta. Gyalog jött Szatmárról Debrecenbe, ahol arra kérte a rendőrséget, hogy toloncolják haza.

A jótékony nőegylet színházi estéi.
A már jelzett, nagyszabású, fényes színházi előadások próbái folyamatban vannak. Ugyanis, Tompa virágregéje „A fehér lilium menyegzője” című vers utáni élőkép és a „Szikra” című 1 felvonásos vigjáték lesz előadva. A című 1 felvonásos városunk társadalmának nagyszámú szereplők városunk társadalmának szépei; névszerint: Berger Andorné, Dzurilla Béláné, Gálbory Sámuelné, Hajnal Dezsóné, Havas Gáborné, Karai Sándorné, Kirchmayer Vilmosné, özv. Szathmáryné; Bárdos Bizsu, Baróthy Margit, Bleyer Sári, Csanak Mariska, Csikos nővérek, Debreczeni Margit, Dömök Kornél, Dömsödy Mici, Dávid Kató, Géressy Erzsike, Geiger Hilda, Harsányi Jolán, Hartstein Klári, Heinrich nővérek, Hollaender Erzsé, Karácson nővérek, Kardos Duci, Komlóssy Eliz és Margit, Kolbenhayer Margit, Kulín Ilona, Magoss Margit, Mandel nővérek, Medgyaszay Ilona, Kiss nővérek, Gáll Tusi, Nagy Irén, Rickl Juliska, Rosenfeld Paula, br. Schönger Alice, Somossy Kató, Szabó Anica, Szabó Anikó, Sztankay Évi, Szele Paula, Kovács nővérek, Than nővérek, Uhlarik Lucy, Uher Amadil, Vidovich Andrea, Vass Jolán, Weber Ilonka, Árvay Emma, Dicsöffy Annus, Dömsödy Margit, Ehrenfeld Klári, Ferenczy Joli, Soltész Kati, Szilcz nővérek, Öry Rózsika, Tóth Kati, Rötter Maedy, Wolff Gitta, Szabó Andor stb. és vagy 20—25 fiatal ur, kik részint mint mezőkövesdiek, részint mint tündérek, virágok, vagy mint hold, nap, szivárvány stb. fognak szerepelni. Jegyek a színházi pénztárnál válthatók 1-éől kezdve, 50 százalékos áremeléssel. Páholyokra az elsőség a szereplőknek lesz fenntartva márc. 6 ig.

Koldus a rendőr ellen. Tegnap délen a Bocskay-terén Kozma András munkátlan favágó kéregetett s azokat, akik nem adtak neki alamizsnát, kegyetlenül összeszedta. — Amikor pedig ezért a rendőr be akarta kísérni, a rendőrnek támadt s elakarta venni a fegyverét, úgy hogy a rendőr csak karddal tudta magát megvédeni.

Agyonrugta a ló. Hajduszoboszlóról jelentik: Kigyó Lajos 30 éves gazdálkodó tegnap a lovait tisztogatta. Egyszerre az egyik ló kirugott és oly szerencsétlenül találta a patkó Kigyó fejét, hogy a szerencsétlen ember holtan maradt a földön.

Részeg asszony. Tegnap a Haivan utcán Bökönyi Janosné részeg állapotban olyan botrányt csinált, hogy a rendőröknek a kézzel-lábbal hadakozó asszonyt talyigán kellett bevinni a rendőrségre.

Betörő tolvajok. A napokban ösmertelen tettesek kifeszítették Komlóssy Dezső sestakerti 56. számú villáján az ablakok vasrácsát, behatoltak a lakásba s onnan igen sok értékes ruhaneműt loptak el. A rendőrség és a csendőrség erélyesen folytatja a nyomozást, de eddig a tettest megtalálni nem sikerült.

Az Anna kristályviz forgalomba hozatalát mielőbb megkezdi, ugyszintén házhoz szállítását a jéggyár részvénytársaság a hévívizkut tulajdonosa. A nagy közönség legfontosabb igényeit is képes lesz kielégíteni, mert hévívizkútjok rendkívül bővizű és modern gépeivel, minden emberi kéz érintése nélkül naponta 100,000 palackot képes megterhelni a buziási gyógyfürdőből szállított szénssavval. Valóságos Isten áldása Debrecen közönségének a páratlan „kristálykut” viz, amely fél literes és egy literes palackokban pár fillérért házhoz szállítva lesz kapható.

Származási bizonylatok Bulgáriába. A kereskedelmi miniszter ur részletes felsorolásban közölte a kamarával azokat az árukat, amelyeknek Bulgáriába való bevitelénél származási bizonylat kell. Ezek az áruk származási bizonylat hiányában török áruknak fognak tekinteni és vámkedvezményben nem részesülhetnek. Az áruk részletes jegyzéke felől az iparkamara ad felvilágosítást.

Táncrendek, bórdiszművek, kereskedelmi és pénzügyi könyvek. Könyvkötés. Papírból előállítható mindennemű készítmények legjobban kivitelben készülnek Dávidhazy Kálmán könyvkötészetében, Fűvészkert-utca 9. szám.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Aluítottak mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó anya, nagymama, testvér és jó rokon özv. polgár Balogh Istvánné született Szilágyi Juliánna olyó hó 26-án reggel 7 órakor, életének 68-ik, özvegyiségének 26-ik évében, 10 napi súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi maradványai folyó hó 28-án kedden délután 3 órakor fognak a református egyház szertartása szerint Csapó-utca 55. számú házuknál tartandó gyászima után a Haivan-utcai sirkerben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, jó ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911. február 26. Áldás és béke drága poraira! Bánatos gyermekei: Juliska férjével polgár Kovács Péterrel és gyermekeivel, Eszter férjével polgár Kovács Sándorral és gyermekeivel, Róza özv. Kéki Sándorné és gyermeke, Mariska férjével Heynka Oszkárrel és gyermeke. Mostoha gyermekei: polgári Balog János családjával, polgári Balog István családjával, néhai polgári Balog József családja. Testvérei: polgári Szilágyi Sámuel, polgári Szilágyi József nejevel Szatmári Juliánnával és gyermekeivel. Valamint számos közeli és távoli rokonok nevében. — A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

Csupa mosolygó kedves arc tekint felénk a „Kis Pajtás” 26-ik számának címlapjáról. A debreceni Szvetics-Intézet növendékeit érte a kitüntetés, hogy a sok-sok kis pajtásnak bemutatják őket. De nemcsak a címkép, de a többi érdekes olvasnivaló is leköti a figyelmét. A sasiók és a repülőgép. — Lenke a békeapostol. (Gyermekregény.) — Messze idegenből. Norvégia nevezetességei. Földmívelés. Párosbeszéd. — Rest Jankó, Sváb Szepi csinytevés. — Caca-halál. — Antal Margit tanulságos beszélykéje: A nagy hordó. — Bátsi Balla Jenő tanulságos Arany A-B-C-je. Tarka-barka. — Gyermeknemek. — Kitűnő kis pajtás arcképe. — Apró történetek. — Tudománycseppek. — Fejtörők. — Pósta, stb. teszik változatossá és gazdaggá az elterjedt gyermeklapot. Pompás és díszes kiállítás, sok-sok kép tarkítja ezen legolcsóbb lapocskát. Szeptembertől—júliusig 8 korona, februártól—júliusig 4 korona. Megrendelhető: „Kis Pajtás” Budapest, VIII., Tökölly—ut 16. címen. Mutatványt is küldenek.

A kereskedők és iparosok hitelszövetkezete Debrecen, Csapó-utca 1. sz. Könnyen visszafizethető törlesztéses kölcsönök nyújt. 1 betét 50 fillér. Minden betétre 120 K kölcsön kapható. Ház és föld vételeknél, valamint építkezési kölcsönök sűrűszen intéztek el.

Nem ámitás! Hogy ez idő szerint a legkitűnőbb a dr. Borovszky-féle Borolin háziszser. Mindenütt kapható.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációcsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképes műterem.

Demmer Józsefnek mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét felhívjuk.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Ne lopj!

Tanulságos történet több fejezetben. Pályázik az Akadémia Kocián díjára.

I.

Beharangozás.

Igenis, szeretett embertársam, ne lopj! Vagy ha már lopsz, úgy lopjál, hogy értelme legyen. Lophatsz sok mindent; verseket, régi vicceket, prémes télikabátot a kávéház fogasáról, egy emeletes házat, mert ez mind vesztélytelen dolog, de világért eszedbe ne jusson szép Magyarországon valami régi mesteri műremeket, teszem azt: egy világhírű, drága festményt ellopni, mert — hiába lopod el, itt Magyarországon ugyan nem adod el, a műértők a lopott képpel egyetemben kidobnak, amint azt az alábbi tanulságos történetből is megtudod...

II.

Az ellopott Tintoretto vázlat.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer hazánk szép fővárosában két szegény festőnövendék. Eheztek, fáztak a szegények és csak sehogy sem akart a sorsuk valamennyire jobbra fordulni.

Azt mondja egyszer az élelmesebbik festőnövendék a barátjának:

— A fene egye meg ezt a komisz életet! Már két hónap óta nem volt meleg kanál a gyomromban, ez így nem mehet tovább! Gyere velem a Szépművészeti Múzeum reneszánsz termébe, ott kiállították Tizián tanítványának Jacopo il Tintorettonak a 16. századból való egyik festményét, megér testvérek között is vagy harmincezer koronát, hisz tudod egy kutyá se jár ebbe a múzeumba, egyszerűen leemeljük ezt a képet, eladjuk vagy huszezer krónért és aztán gyűl — Párisba!...

III.

A hordár a Tintorettoval.

Sikerült.

A Szépművészeti Múzeum portása, a házmesterné ölébe hajította fejét és aludt. A nagyreményű festőnövendék zavartalanul vitték el Tintoretto világhírű képét.

Az utcán egy vörösszakálás hordárt fogadtak.

— Drága apánk — szóltak a fiuk — ma nem hiába állt a poszton. Ma jó üzlet lesz. Itt van ez a kép, vigyázzon rá, mert a család szemére. Elmegy vele a Váci-utcai antik képereskedőkhöz és eladja. És most ide fülelj, te vén Csataló! Ez a kép négy száz éves. Huszezer koronát kér érte, de odaadhatja a legrosszabb esetben ötezerért is. Délután ide jövünk a pénzért.

IV.

A sorsharag beleavatkozása.

Dé után két óra.

A hordár a poszton áll, kezében a Tintorettoval. A festők megrökönyödve néznek rá.

— Mi az, nem adta el?

— Nem.

— Megbolondult? Ilyen képet? Lehetetlen.

— Vagy husz régiségkereskedőnél voltam. Tizenhat helyről kidobtak. Két helyen az arcomba vigyorogtak, egy helyen a szemem közé köptek és egy helyen tíz koronát ígértek.

— Brrrzsalm!...

— De nem baj. Megint utra indulok, délután négyig eladom. Gyűjjenek akkor az urak.

V.

A trászodia bekövetkezik.

Nyájas olvasó, mit gondolsz, hova ment a hordár a képpel?

Egyenesen a Szépművészeti Múzeumba, ahonnan ellopták a képet. Gondolta magában a jó öreg hordár először megbecsüti a képet, nehogy hiába nyargaljon a városban.

A múzeumban már felfedezték a lopást, sőt a detektívek is ott voltak már és tapogatták az ellopott kép kihűt helyét.

Gyűn a hordár.
— Ezt a képet hozom becsülni.
— Hih hahn! — röhög az igazgató ur
— ez nem rossz vicc! Sz' épen ezt a képet
keressük. Sz' épen ezt a képet lopják el
innen. Ipeg jó helyre jött becsülni!!!
— És viszik a detektívek a hordárt a rend-
őrségre.

— És miután a festők értesültek a hordár
trazsodiájáról, nem voltak bolondok a posztra,
avagy a rendőrségre menni, hanem elillantak,
mint a kámfor.

Tehát szeretett embertársaim, ne lop-
junk! Vagy ha lopunk, csak műremeket ne!
Pinty-urfi.

Strassnoff nő ruhában.

Bolondá tett egy asszony egy sereg embert.

Kolozsvárról jelentik az alább közölt
érdekes történetet: Érdekes ügyben indította
meg a vizsgálatot a kolozsvári rendőrség. Egy
négytagú szélahamos bandát tartóztatott le,
amelynek vezére Kecskeméti Jánosné kackói
asszony volt, aki bravuros vakmerőséggel
bolondított el egy sereg embert és becsapta
a kolozsvári árvaszéket és a Korona-
bankot.

Kecskeméti Jánosné tavaly december
végén Veronika leányával és Ferenc nevű
fiával bement Kolozsvárra, azzal az előké-
szítéssel, hogy szélahamosság révén pénzre
tesz szert. A díszes familiához csatlakozott
Török György kackói lakos, aki Veronikának
balkezes férje. A társaság a Széchenyi-téri
Rizler féle korcsmába tért be haditanácsot tar-
tani. Az egyik asztalnál szótlanul idegült egy
harminc év körüli román paraszt. Melléje te-
lepedtek és a pálinkázó idegent hamarosan
bevonták társaságukba. A legény elmondta,
hogy Bocsán Tódornak hívják és hosszumacskási
születésű, de már tizenhét év előtt
elkerült falujából. Kecskeméti valamikor
huzamosabb ideig volt Hosszumacskáson és
meglehetősen fájékozódott az ottani visz-
onyokról: egy perc alatt megfogamzott tehát
agyában a szélahamosság terve. Felugrott az
asztaltól, összecsapta a kezét, majd átölelte
Bocsán Tódort és össze-vissza csókolta. A
hűledző legénynek azután nagy bőbeszédű-
séggel újságolta, hogy ő hosszumacskási
nagynénje. Veronika és Ferenc az unoka-
testvérei. Törököt, mint hosszumacskási bírót
mutatta be Kecskeméti, aki, hogy a ravasz
mesét még valószínűbbé tegye, a rokoni vi-
szontlátás öröme pálinkát rendelt, mellyel
széggé itatta a legényt. Mikor azután látta,
hogy Bocsánnal azt teheti, amit akar, elő-
állt a hirtelenül kifundált tervvel.

— Azért jöttünk Kolozsvárra — mon-
dotta, — hogy egy itteni bankban nyolcszáz
korona kölcsönt vegyünk fel a birtokra. Már
meg is ígérték a kölcsön kiutalását, csak
éppen egy azonossági tanu hiányzik. Jó, hogy
veled találkoztunk.

Bocsán gyanútlanul vállalkozott az azo-
nossági tanu szerepére. Nyomban felkeresed-
tek és elmentek E. J. ismert kolozsvári ügy-
védhez, aki készséggel vállalta a hitelügylet
lebonyolítását.

Az ügyvéd megnézte a telekkönyvet és
konstatálta, hogy Bocsánéknak tényleg van
Hosszumacskáson birtokuk, amely vigan el-
birja a nyolcszáz koronás terhet. Volt azon-
ban egy bőkkentő, az, hogy tulajdonban
egyenlő részes Bocsán Vaszi még nem volt
nagykoru. Az ál-Bocsánné azonban nem
látta az akadályt elháríthatatlannak.

— Egyszerű a dolog, — mondta és
rámutatott Ferenc fiára, — Vaszit nagykoru-
sítani fogjuk.

— Helyes, — szólott az ügyvéd és még
aznap megiette a lépéseket, amelyek negy-
vennyolc órán belül azzal az eredménnyel
végződtek, hogy az ál-Bocsán Vaszit nagy-
korusították. A nagykorusítás végeztével, a
személyazonossági tanuval, a hosszumacskási
álbíróval és egy tekintélyes ügyvéddel fel-

tegyverkezve a szélahamos asszony vakmerően
álított be a Korona-bankba, ahol váltóra
kiutalták neki a nyolcszáz koronát. Megtör-
tént a telekkönyvi bekebelezés, amelyről
néhány nap múlva végzésileg értesítették a
hosszumacskási Bocsánékat. Akkor kiderül-
heteit volna a család, de a tudatlan emberek
azt hitték, hogy a végzés egy eözö váltó-
kölcsonokra vonatkozik s ebben a hitben
megnyugodtak.

A szélahamosság csak néhány nap előtt
derült ki.

E hét elején az azonossági tanuként sze-
repítő Bocsán Tódor találkozott a kolozsvári
vásáron egy hosszumacskási emberrel. Na-
gyon megörültek és melegen érdeklődtek egy-
más sorsa iránt.

Beszélgés közben Bocsán elbeszélte
nagynénje váltókölcsonét is.

A hosszumacskási ember nagyot nézett
és hazaérve, első dolga volt odállítani Bo-
csánékhöz, ahol csodálkozását fejezte ki, hogy
ekkora adósságba verték magukat.

Most Bocsánékon volt a csodálkozás
sora. A rejtély megoldása céljából bementek
Kolozsvárra és elmondták a dolgot a rend-
őrségnek, amely néhány órán belül megállapi-
totta, hogy a szélahamosságot Kecskeméti
és gyermekei követték el. A szélahamos ban-
dát letartóztaták.

TÁVIRATOK.

A nagybeteg Bánffy.

Budapest, február 27. A nagybeteg
Bánffy Dezső báró állapotában a vasár-
nap és a mai délelőtt nem hozott for-
dulatot. Ma hajnal felé visszanyerte
ugyan eszméletét és beszédképességét
is, állapota azonban változatlanul súlyos.
Kezelőorvosai Tihanyi Mór dr. és Sző-
lősi Henrik dr. akik állandóan őrzik a
beteget, nem tartják kizártnak, hogy
Bánffy Dezső báró az agyvérzés nyomán
támadt súlyos benuiást még kihe-
verheti. A nagybeteg államférfiu csalá-
djá folytonosan a betegszobában tar-
tózkodik.

A király a vasárnap folyamán négy-
izben érdeklődött a miniszterelnökség
utján Bánffy hogyléte iránt.

A Bimbó-utcai palotában állandóan
tudakozódnak részint személyesen, ré-
szint telefon utján a beteg iránt politikai
és társadalmi közéletünk kiválóságai
közül.

A képviselőház és főrendiház sok
tagja, a református egyház vezető sze-
mélyiségei, konventi tagok jártak vasár-
nap és ma délelőtt Bánffy palotájában,
ahol leadta névjegyet Tisza István
gróf is.

A nagybeteg állapota ma délelőtt
is teljesen változatlan.

Lapzártakor szerzett értesülésünk
szerint Bánffy Dezső báró állapota vál-
tozatlanul válságos.

Vilmos császár és a Rakóczi induló.

Berlin, február 27. A negyvenkettedik
német gyalogezrednek, a cumberlandi ezred-
nek zenekara vasárnap nagy hangversenyt
rendezett Berlinben. A hangversenyen jelen
volt Vilmos császár is és kivüle a polgári és
katonai hatóságok fejei. Mikor a hangverseny
hivatalos programjának vége volt, a császár
magához hívatta Heida karmestert.

— Nagyon szép volt a műsor — mon-
dotta a császár. — Különösen tetszett a tizen-
harmadik Liszt-rapszódia. Hanem kérem ön-
t valamire. Legyen szives, játszassa el a Rá-
kóczi-indulót!

A karmestert nagyon meglepte a csá-
szár kívánság. A zenekar nem tudta hang-
jegy nélkül a Rakóczi indulót, szerencsére
azonban a kották között meg volt Berlioznak
„Faust eljáráshozása“ című szimfónikus köl-
leménye, amelyben tudvalevőleg a Rakóczi-
induló is fel van dolgozva. Hamar kiosztotta
és a császár kívánságára ebből játszotta el a
Rakóczi-marsot. Mindez pedig annál érdeke-
sebb, mert az ünnepségről kiadott hivatalos
jelentés teljesen elhallgatja ezt az epizódot.

A kelet-ázsiai pestis.

Pétervár, február 27. Karbinban az
eltemetett pestises holttesteket kiássák,
hogy elégecsék. Eddig mintegy 7000
holttestet astak ki. Bei-Bulindze város
kihalt. A környék lakói rémülten mene-
külnek. Naponta körülbelül ötszáz hal-
álesetet állapítanak meg. Az egész rend-
őrlégénység pestisben halt meg, aminek
az a következménye, hogy a rablók
szabadon garázdálkodnak. Bei-Bulindze
környékén 4000 pestises hullá hever te-
metetlenül. Kvang Cseng Lu-ból jelen-
tik, hogy a környéken hetvenöt ember
halt meg pestisben. A falvakból senkit
sem szabad elszállítani. A kereskedelem
teljesen pang. Orosz, japán és kínai or-
vosok hetenkint közegészségi értekezé-
tet tartanak.

A hivatás áldozata.

Szatmár, február 27. Áron Sándor
dr. szatmármegyei főorvos, aki Alsófer-
nezelyen a kiütéses tifusz ellen az öv-
intézkedéseket tette meg, közben maga
is tifuszba esett. Most, a megyei főorvos
Nagykárolyban meghalt. Általános iránta
a részvét.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, február 26.

5—10 fillérrel kisebb áron elkelt (50 kg.-
ként) 4000 métermáza buza. Rozs, zab
néhány fillérrel csökkent, tengeri változatlan.

A határidőpiac iránya az olcsóbb ameri-
kai jegyzések és a kedvező időjárás folytán
gyöngye volt. A gabonaneműek ára 5—10 fillérrel
hanyatlott a kulisz realizálása nyomán.
A forgalom időnként élénk volt.

Az árak 50 kilogramonként

buza apr. 11'40—11'42.

buza máj. 11'11—11'12.

buza okt. 10'60—10'61.

rozs apr. 8'01—8'02.

rozs okt. 7'87—7'83.

zab apr. 8'49—8'45.

tengeri máj. 1911. 5'67—5'64.

Értéktözsde. Osztrák hitel 673'50 Ma-
gyarhitel 866.—. Négy százalékos Magyar
oronajáradék 91'90.

A borju- és növendékállat-pusztítás. Az
O. M. G. E.-ben a legutóbbi tárgyalás alkalmával
élénk megvitatás tárgya volt a rendki-
vül nagy mértékű öllött borju- és növendék-
állat-pusztítás, amely egyik főokozója az áll-
lattenyésztes lassu fejlődésének és a mi köz-
gazdaságilag is nagy kár. Behatóan megvitat-
ták, hogy nem volna-e megokolt törvényes
intézkedésekkel korlátozni a borju- és növen-
dékállat-pusztítást oly módon, hogy a borju-
levágás megülsőbizonyos kor előtt és a
növendékborju fölnevelése bizonyos korig kö-
telezővé tétetnék.

Az egyesület Jeszenszky Pál kir. taná-
csos, ügyvezető-titkár javaslatára kimondotta,
hogy nem tart szükségesnek semmiféle kor-
látozó intézkedést.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ

GUTMANN TESTVÉREK

köszönbányái

Budapest. V. Mérleg-utca 6. sz.

Elsőrendű porosz darab, kocka és diószén szoba és kályhafűtésre.

Ostrau-Dombraui darab-, kocka- dió- és akna-szén: gép- és kazánfűtési célokra.

Osirai mosott finom és durvaszemű kovács-szén. Drankovai szén ipari célokra, saját gőz-szűnkkel szállítva

Osirau-Dombraui Pirszén: öntöde és szivógáz motor célokra

Osirai köszönbrikett, 5, 4 és 3 kilogrammos darabokban, lokomobil és stabilgépek fűtéséhez, minden vasut és hajóállomásra szállítva.

Cs. és kir. szabadalm.

sérvkötők

pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyék és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görcsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, testegyenestítő-, járó- és támgépeket, mű- és támasztó fűzőket, egyenesstartókat a ferdennöltelek részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes ekkkeket készít a technika legmodernebb elvei szerint, legutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. Cs. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestítő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legujabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878. Telefon 13—76.

Fővárosi elsőrendű

férfikalap és divatáru

üzletbe egy idősebb segéd, ki üzletvezetői teendőkre alkalmas, és egy fiatalabb segéd felvételnek.

Ajánlatok működés és fizetési igény megjelöléssel e lap kiadóhivatalába „Főváros” jelige alatt küldendők.

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadóboz érdekes műn gen- képeket tartalmaz.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőalkotásában **felülmulthatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob és zsábjában szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszser.**

Kapható városunkban a következő czegeknél: STEINER MANÓ gyógyszerésznél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEÜTSCH LAJOS MÁYER JENŐ és BÉLA, MIHALOVITS JENŐ, STERN JÖZSEF és FIA kereskedő uraknál. Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerésznél.

1-20, 2- és 2-50 keronás üvegekben.

Készítik: Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.

Modern magyar művészi

MEGHIVÓK

Nagy választékban kaphatók

Horovitz Zsigmond

könyvnyomdájában Piac-utca 12

a gyomai Kner-nyomda blanket-ái, amelyek az egyedüli ilyen nagy r termékek. A nevezett cég mintegy 50 eredeti új mintával iparkodik kiszorítani a külföldi selejtes importot.

Telefon 330.

Hirdetmény!

Tiszalucz község határában fekvő Gabriella-tanyán (Zemplén-megye) megszünt bérletemen lévő

gazdasági gépeimet, eszközeimet és szekereimet

Márczius hó 7-én, Kedden d. e. 9 órakor kezdődő önkéntes árverés útján a helyszínen eladás alá bocsájtom.

A venni szándékozók levélbeli megkeresésére készséggel nyujtok bővebb felvilágosítást és a vonaton érkezők rendelkezésére Tiszalucz vasuti állomáson kocsikat bocsájtok.

Lichtschein Sámuel

eladó tulajdonos

lakik: Miskolcz, Széchenyi-u. 62.

Millió háziasszonyok tisztitanak

Globus

Fém tisztító kivonatal

mely a legjobb Fém tisztítószer a világon.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
Képviseletje: Beros Artur okl. gépészmérnök, BUDAPEST, VI., Tarász-körút 29.
Járkerékes és helyhez kötött telített és szabaddolmazott túlhevített gőzzel működő lokomobilok
WOLF eredeti szerkezete 10—300 lóerőig.
Az ipar és kereskedelem legbiztonságosabb, legtartósebb és legmegelőzhetőbb szerszámja.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű báli bőrkeztűk, hosszú selyem keztűk, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRERT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

VESZÉLYMENTES önberetválkozó készülékek, ollók, zsebkések, pénz, szivar és cigaret-tárczák, ridikülök, nyakkendők, zsebkendők leszállított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piac-u. 9. 3

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti újdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauczióképes acquiriteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10 Prospektusok ingyen.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2'40, mézédesszilvalekvárnak 1'—, papírhéju dió postakosaraként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánszárba olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piac-utca 12.

Postakosár fajalma franko 2'50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Ta(Hever sm.)

Feltaláló, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

A haj ápolása.

A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyásza is bebizonyították, a fejbőr korpaképződése. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a korpaképződés a hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit kiszáritja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a **Petrolin-hajsz-szt** és számtalan elismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori használat után **biztosan megszüntet minden hajbetegséget, meggátolja az ősülést és meg-lépő módon elősegíti a haj újra növést.**

Vásárlásnál a védjegyre tessék szigorúan ügyelni. — Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz-lány ártalmas utánszat. Kapható az egyedüli készítőnél: **Wachsmann Jenő és Tsa drogueria Szabadka.**

Üvegje 1 korona.

Debreczenben főraktár: **Jósa és Jóna drog.**

Haltenberger Béla

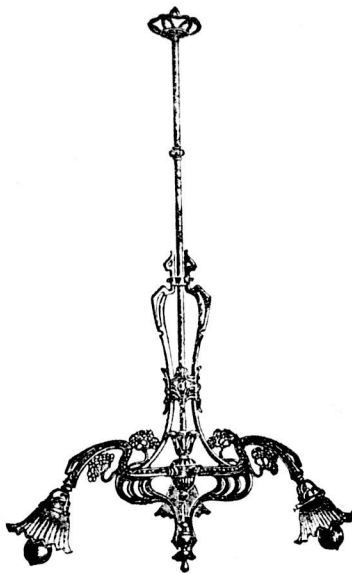
Kassai vegytisztító gyára
keres alkalmas

üzleti helyiséget

Debreczen részére.

Ugyanott felvétetik egy ügyes **női üzleti alkalmazott is.**

Üzletáthelyezés!

A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár Részvénytársaság raktára üzlethelyiségeit

1911. május 1-én

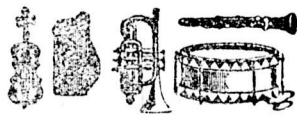
a Piac-utca és Új-utca sarkán épülő
új Wiener-féle palotába
helyezi át.

Költözködés miatt mérsékelt árak!

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő

Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramfon, mindennemű **vonós és fuvóhangszerek, cimbalmok,** hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet. Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint gramofonok és gramfonlemezek nagy raktára. Zongora és hangszer műhely. Zongora és cimbalom hangolás.

Telefon 729.

Alapított 1876.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelősséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését**

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Debreczeni

Első Vasbetoncső-gyár

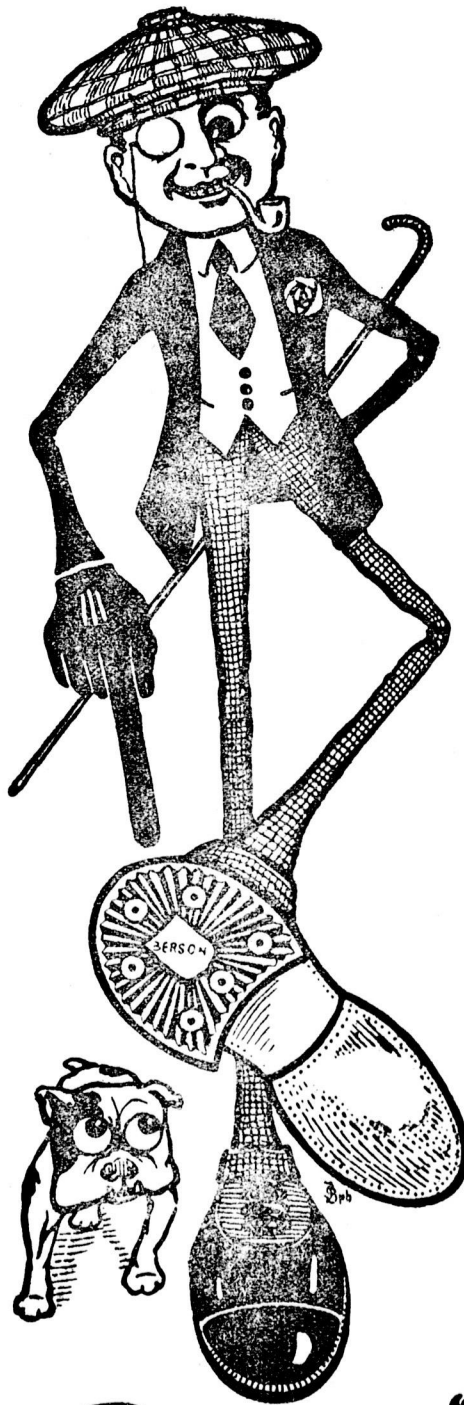
Piac-utca 83. sz.

Gyárt: drótbetétes beton-csőveket és idomdarabokat minden méretben

: **Vasbeton kiöntő aknákat,** :

tisztító és iszapfogó aknákat, kutgyűrűket stb. Elvállal mindenféle beton és vasbeton munkákat. Terazzo és keramit munkát és javítását a legolcsóbb árban.

Nagy raktár kavicsos és rostált homokból, elsőrendű portland és román cementből nagyban és kicsinyben.

Berson

Gummisarok

a cipőt

elegánsan

megtartja.